

25.11.2025

Oikaisuvaatimus Vantaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätökseen 10.11.2025 §9

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on päättänyt 10.11.2025 kokouksessaan, että jatkossa esiopetusta ei järjestetä Metsänhaltijan päiväkodissa (ent. Matarin päiväkot). Päätöksen pöytäkirja on julkaistu 19.11.2025.

Päätös olla järjestämättä esiopetusta Metsänhaltijan päiväkodissa on lyhytnäköinen ja lasten edun vastainen. Esiopetuksen palveluverkon suunnittelussa on pöytäkirjassa olevien perusteluiden mukaan ”huomioitu edellytykset tarkoituksenmukaisten ryhmien muodostamiselle sekä puitteet sujuvalle esi- ja alkuopetuksen toiminnalliselle yhteistyölle. Tavoitteena on ollut sijoittaa esiopetus mahdollisimman lähelle kouluja, jotta esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheyhteistyölle olisi riittävät edellytykset.”

Päätöksessä on unohdettu huomioida se kaikkein tärkein: lasten oikeudet ja heidän ensisijainen etunsa. Ihmisiä, keitä päätös koskettaa, ei ole kuultu. Ei lapsia tai lasten vanhempia, ei päiväkodin tai koulun henkilöstöä. Päätös ei helpota tulevien eskareiden sujuvaa koulun aloitusta ja se hankaloittaa perheiden elämää kohtuuttomasti. Neutraalin näköinen päätös paperilla on kaikkea muuta kuin neutraali sen koskettamille lapsille ja perheille. Perustelut ovat myös täysin ristiriidassa todellisuuden kanssa, jos Metsänhaltijan päiväkodista poistetaan esiopetus.

Matarin päiväkodissa on tehty vuosikausia ensiluokkaista yhteistyötä Mikkolan koulun kanssa. Perustelu siitä, että riittävät edellytykset yhteistyölle sekä sujuvuus ja jatkuvuus ovat olemassa silloin, kun esiopetus järjestetään koulun vieressä, ei ole ainoa oikea. Matarin päiväkot todistaa sen, että yhteistyö voi olla sujuvaa ja toimivaa, vaikka maantieteellinen etäisyys olisi hieman pidempi. Tehty päätös on herättänyt ihmetystä Mikkolan koulun opettajissa, Mikkolan koulun vanhempainyhdistyksessä sekä Vantaan vanhempainyhdistysten alueyhdistyksessä asti. Päätäjille selkeä viesti on myös se, että 380 ihmistä vaatii päätökseen oikaisua esiopetuksen jatkamiseksi Metsänhaltijan päiväkodissa (liite 1).

Varhaiskasvatuksen johtajan Mikko Mäkelän mukaan ”koulun aloittaminen on iso muutos lapsen elämässä, ja on tärkeää, että koulussa olemista voi harjoitella turvallisesti jo eskarivuoden aikana” (Vantaan Sanomat 15.11.2025). Lautakunnan päätös romuttaa sen työn, mitä Matarin päiväkot on tehnyt pitkäjänteisesti ja esimerkillisesti turvallisen esiopetuksen järjestämiseksi. Matarista on saanut mahtavat valmiudet koulupolulle siirtymiseen. Matarin päiväkodin esiopetuksesta tulleet lapset saavat todella hyvää palautetta jo olemassa olevista koulutaidoistaan ja -valmiuksistaan, jotka auttavat koulun aloituksessa ja kantavat pitkälle koko peruskoulun ajan.

Matarin päiväkodin esikoululaiset käyvät tutustumassa oppitunteihin Mikkolan koulussa, he käyvät koulun pihalla leikkimässä sekä osallistuvat monipuolisesti koulun järjestämiin tilaisuuksiin useamman kerran kuukaudessa. He retkeilevät koulun lähiympäristössä, jolloin esikoululaiset ovat saaneet tutustua lähialueeseen ja mahdolliseen tulevaan koulumatkaansa. Kaiken tämän lisäksi esikoululaiset ovat saaneet viettää viimeisen vuoden omassa turvallisessa ja rauhallisessa lähipäiväkodissaan ennen koulutaipaleensa alkua. Miten koulun vieressä järjestettävä esiopetus eroaa Matarin jo nyt järjestämästä esiopetuksesta? Koulu ei tule sen tutummaksi lapselle, jos siellä käydään

päivittäin syömässä. Mikkolan koulu on valtava yhtenäiskoulu, joka voi pahimmassa tapauksessa olla pelottava paikka pienelle esikoululaiselle: osa esiopetukseen menevistä lapsista ovat vielä 5-vuotiaita. Viimeksi 19.11.2025 koulun rehtorilta on tullut viesti koulussa olleesta väkivaltatapauksesta.

Monen Matarin päiväkodissa olevan isosisarus on jo koulussa, joten on hyvin tiedossa, mitä koulumaailma on ja pitää sisällään. Lapsuus on nykyään muutenkin (liian) lyhyt, joten siksi toivommekin, että lapset saisivat mahdollisimman pitkään pitää oman ”päiväkotikuplansa” ja leikkiä tuttujen, turvallisten sekä pysyvien kasvattajien kanssa turvallisessa ympäristössä.

Peruskoulun ensimmäisen luokan tärkein tehtävä on luoda pohja oppimiselle ja koulunkäynnille. Silloin opetellaan sopeutumista uuteen kouluympäristöön ja siellä toimimiseen. Sen sijaan esiopetuksen tärkein tehtävä on muun muassa edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen minäkuva, pystyvyyttä ja käsitystä itsestään oppijana. Matarissa esiopetuksessa keskitytään ensisijaisesti erilaisiin tunne- ja kaveritaitoihin. Nämä, jos mitkä, ovat uudelle koululaiselle tärkeitä koulumaailmaan astuessa. Jokainen lapsi huomioidaan Matarin päiväkodissa yksilönä erityistarpeet huomioiden. Päiväkodin henkilöstö tuntee lapset jo entuudestaan, mikä helpottaa yksilöllistä tukea ja jatkuvuutta myös koko esiopetuksen ajan. Lapsien oikeus innostavaan, turvalliseen ja luontevaan koulupolkuun vaarantuu, jos heidät siirretään yhdeksi vuodeksi täysin uuteen ympäristöön. Erityisesti niiden, jotka tarvitsevat tukea eniten.

Varhaiskasvatuksen johtaja Mäkelä on sanonut, että ”esiopetuksesta ei ole tarkoitusta tehdä koulumaisempaa, vaan ennemminkin tavoitteena on lisätä intoa oppia” (Vantaan Sanomat, 13.4.2022). Matarin päiväkodin erittäin sitoutuneet ja ammattitaitoiset työntekijät ovat tehneet mieletöntä työtä esiopetuksen rakentamiseksi sellaiseksi kuin se on tänä päivänä. Koko lasten päiväkotitaival Matarissa on rakennettu niin, että se johtaa kohti omaa esiopetusvuotta. Pienemmät lapset pitävät esikoululaisia roolimalleinaan ja ottavat heistä oppia, innolla odottaen koko päiväkotitaiपालeensa ajan, että itsekkin ovat joskus heidän paikallaan. Uskallamme väittää, että jokainen lapsi Matarissa odottaa esiopetuksen alkamista, ja sitä myötä myös koulun alkua, koska näkevät hyvin läheltä, mitä se käytännössä tarkoittaa. Esiopetuksen siirtyessä muualle, näin ei enää ole, vaan pahimmassa tapauksessa ajatus muuttuu pelottavaksi ja epämieluisaksi.

”Koko kylä kasvattaa” on ajattelu- ja toimintatapa, josta Matarin päiväkodissa pidetään kiinni. Tähän tapaan vaikuttaa vahvasti se, että lapsille rakennetaan turvallinen polku koko varhaiskasvatuksen ajan katse koulumaailmassa. Matarissa esikoululaiset ovat ainutlaatuinen yhteisö. Matarin päiväkodissa ja esiopetuksessa olleet lapset, jotka ovat jo käyneet monta vuotta koulua, tulevat vielä tänä päivänäkin moikkaamaan ja halaamaan vanhoja kasvattajiaan. Nämä turvalliset suhteet ja koulupolut katkeavat siinä vaiheessa, jos yhtenä lapsen ratkaisevimpana vuonna ennen peruskoulua esiopetukseen siirrytään muualle.

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan ”esiopetus tulee järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaiikkojen sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä”. Nämä mahdollisimman turvalliset ja lyhyet matkat ollaan nyt poistamassa, jos esiopetusta ei järjestetä jatkossa Metsänhaltijan päiväkodissa. Onko päätöksessä huomioitu, miten paljon on erilaisia perhetilanteita, ja miten tällainen päätös voi muuttaa perheiden arjen suurestikin?

Päätöksessä on jätetty täysin huomioimatta esimerkiksi ne perheet, joissa on esikoululaisten lisäksi pienempiä sisaruksia. Esiopetuksen sijoittaminen eri yksiköihin pidentää huomattavasti lasten

hoitoaikoja ja saattaa vaikuttaa myös varhaiskasvatusmaksujen suuruuteen. Valitettavasti pitenevistä hoitoajoista kärsivät useimmiten pienimmät sisarukset. Tähdennon sijainti ei ole maantieteellisesti järkevässä paikassa Metsänhaltijan päiväkodilta katsottuna, tai toisin päin. Kulkee sitten kävellen tai autolla. Julkisia suoria kulkuyhteyksiä ei Mikkola-Matari välillä edes mene. Hoitoaikaa tulee lapsille helposti tunti lisää päivässä, jos kuljetaan kävellen. Kävelymatkaa päiväkotien välillä tulee kilometri kävelytietä metsän läpi. Se on pitkä matka kävellä eskarilaisen, saati pienempien lasten kanssa. Entä talviaikaan, kun tiet ovat auraamatta tai jäässä? Autolla sen sijaan joudutaan kiertämään koko ”kylä” vilkkaan Kulomäentien kautta, joten se tuskin on ruuhka-aikaan juuri nopeampaa kuin kävellen liikkuminen. Vähiten se on myös luontoa säästävää vaihtoehto. Hoitoon viemiseen menee paljon aikaa muuhunkin kuin vain matkoihin, tämä on jokaiselle varmasti itsestään selvää.

Mitään mahdollisuutta nuorempien sisaruksien siirtämiselle samaan yksikköön tämän päätöksen myötä ei enää ole. Näillä alueen lapsimäärillä, tuskin edes siihen lähimpään yksikköön siirto onnistuu. Onko oikeasti laskettu, että kaikki alueen lapset mahtuvat tulevan lähikoulun viereen esiopetukseen? Jos eivät mahdu, lasten siirtäminen muuhun kuin nykyiseen päiväkotinsa esiopetuksen ajaksi, on täysin järjetöntä. Ei lasten edun mukaista millään tasolla ja välimatkat kasvavat entisestään.

Miksi tehdä uusi iso päiväkotiki, joka ei palvele laajasti alueen asukkaita ja minne jatkossa tämän päätöksen myötä ensisijaisesti harva tuskin haluaa? Tuleva Metsänhaltijan päiväkotiki on suunniteltu 126 lapselle, joten varmasti myös jatkossa sinne tullaan muualtakin kuin vain Matarin alueelta. Kun esiopetus poistetaan Matarista, tulee Metsänhaltijan päiväkodista käytännössä järkevä vaihtoehto vain yksilapsisille matarilaisille perheille. Tähän asti Matariin on tullut lapsia muun muassa Rekolan oppilaaksiottoalueelta. Matarissa asuvia lapsia hakee myös jonkun verran mm. Rekolanmäen tai Rekolan kouluihin. Rekolan alueen lasten tulisi esiopetuksen ajaksi siirtyä täysin uuteen ja vieraaseen päiväkotikiin, koska Rekolassa ei ole koulun viereistä esiopetuspistettä. Jatkossa muilta oppilaaksiottoalueilta tulevien perheiden olisi järkevintä lasten kannalta valita ensisijaisesti joku muu päiväkotiki jo heti lasten päiväkotitaipaleen alussa.

Haluamme myös nostaa muutaman asian esille, minkä olemme kuulleet, ja jotka haluamme oikaista. On ollut surullista huomata, miten epäolennaisilla väitteillä yritetään ohittaa täysin oikeat perustelut ja ohjata keskustelua muualle.

Olemme saaneet tiedon, että lautakunnan jäsenelle tai jäsenille on esitetty väite, jonka mukaan Matarista ei haluta esiopetukseen muualle monikulttuurisuussyistä. Tämä on valhe, ja mielestämme vakava sellainen. Matarin päiväkotiki on monikulttuurinen päiväkotiki ja monikulttuurisuus on läsnä päiväkodin arjessa. Matarissa jokainen lapsi ja työntekijä saa kertoa omasta kulttuuristaan, he viettävät päiviä tutustuessaan erilaisiin kulttuureihin ja pääsevät juhlimaan paljon erilaisia juhlia, kuten Diwalia ja Eid-juhlaa. Toivottavasti jokainen aikuinen ymmärtäisi, että monikulttuurisuus on lapsillemme luonnollinen asia.

Lautakunnan päätöstä ohjaa selvitys alueellisista lapsimääristä. Vantaan linjauksen mukaan esiopetuksessa tulee olla vähintään 14 lasta, jotta se toteutuu. Matarin päiväkodissa on tällä hetkellä tulevina vuosina 14–21 esikouluikäistä. Varhaiskasvatuksen johtajan mukaan päätös ”ei myöskään kosketa kovinkaan montaa”, koska tällä hetkellä tulevia esikoululaisia on 12. Tulevien esikoululaisten luku ei pidä paikkaansa: Matarissa on tällä hetkellä 14 tulevaa esikoululaista, ja aikaisempina vuosina esiopetukseen on haettu myös muualta. Perustelu, että päätös koskettaa vain tulevia esikoululaisia, on täysin väärä. Päätös koskettaa alueen tulevia esikoululaisia nyt, tulevina vuosina, heidän

perheitään ja sisaruksiaan. Tätä puoltaa myös oikaisuvaatimuksen allekirjoittaneiden määrä. On myös sanottu, että on haasteena perua päätös yhden alueen kohdalla yhdenvertaisuuden vuoksi. Voidaan pohtia, onko päätös alun alkujaan ollut yhdenvertainen.

Oikaisuvaatimuksemme ei myöskään liity millään tavalla minkään toisen päiväkodin esiopetuksen tai toiminnan arvioimiseen.

Päätäjien on huomioitava YK:n lasten oikeuksien yleissopimuksen mukaisesti, että lapsen etu punnitaan aina päätöksissä, jotka koskevat lapsia. Heidän on selvitettävä, mikä on lasten kannalta parasta. Ei ole millään lailla perusteltua, että lasten siirtäminen, vuotta ennen alkavaa koulupolkua, uusiin toimintaympäristöihin ja uusien ihmisten pariin, olisi lasten etu. 5–6-vuotiaat ovat vielä pieniä lapsia, joille päiväkodissa muodostuneet kiintymyssuhteet ovat tärkeitä ja tuovat turvaa. Uuteen toimintaympäristöön sopeutuminen yhden vuoden ajaksi tuo vain tarpeetonta stressiä. Lasten etu on, että he saavat leikkiä mahdollisimman pitkään tuttujen, turvallisten ja pysyvien kasvattajien kanssa. Mitä paremmin kasvattajat tuntevat lapset, sitä paremmin ennaltaehkäistään myös mahdollisia tulevia pulmia koulussa.

Aiemmin tehty päätös ei ole linjassa perusteluiden kanssa. Se on alueen lasten, tarpeiden ja kehityksen sekä perheiden hyvinvoinnin vastainen. Vantaan kaupungin arvojen, avoimuuden, vastuullisuuden, rohkeuden ja yhteisöllisyyden, tulisi aidosti näkyä päätöksen teossa.

Oikaisuvaatimuksen perusteluihin vedoten, vaadimme, että lautakunnan päätös oikaistaan Metsänhaltijan päiväkodin osalta ja Metsänhaltijan päiväkodissa järjestetään esiopetusta lukuvuonna 2026–2027.

Matarin päiväkodin vanhempaintoimikunnan puolesta,

[REDACTED], Vantaa

[REDACTED], Vantaa